

TK3

Komunikacijski alati i tehnike za podršku primjene i prihvatljivosti na prirodi zasnovanih rješenja – NbS

Prof. dr. Dženan Bećirović

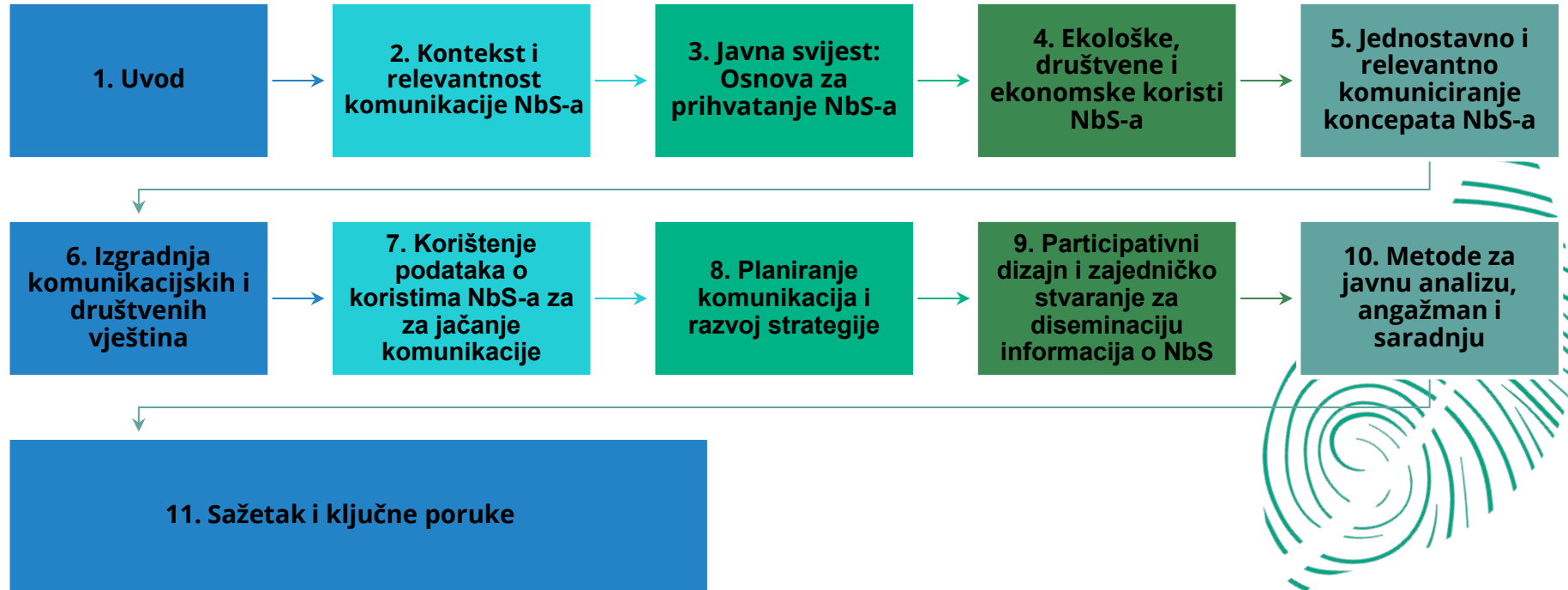

- Prezentacija N° 1: Podizanje svijesti i razumijevanja o značaju i potencijalima na prirodi zasnovanih rješenja - NbS
- Prezentacija N° 2: Politički i pravni okvir za podršku primjene na prirodi zasnovanih rješenja

Prezentacija N° 3: Komunikacijski alati i tehnike za podršku primjene i prihvatljivosti na prirodi zasnovanih rješenja - NbS

- **Teme: javna svijest, zajedničko stvaranje, angažman, podaci**
 - Angažman i svijest javnosti
 - Komuniciranje koristi i utjecaja NbS-a
 - Metode zajedničkog stvaranja i participativni alati
 - Pripovijedanje zasnovano na podacima

Sadržaj - URWAN komplet za obuku: Prezentacija 3

1. Uvod

1. Uvod

1.1. Svrha i ciljevi

1.2. Ciljna publika:

- Općinsko osoblje, stručnjaci za komunikacije, edukatori, grupe u zajednici itd.

1.3. Ključni koncepti i definicije

- Rješenja zasnovana na prirodi (NbS)
- Urbana otpornost
- Zelena infrastruktura
- Ekološko upravljanje
- Efikasna komunikacija

1.1. Svrha i ciljevi

Promovisanje šireg prihvatanja Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS) i unapređenje svijesti javnosti i nivoa angažmana, kako među dionicima tako i među građanima u mediteranskoj regiji

Podizanje široko rasprostranjene tehničke i društvene podrške za Rješenja zasnovana na prirodi (NbS) s obzirom na to da ona sve više služe kao esencijalni alati za rješavanje adaptacije na klimu, obnavljanje biodiverziteta i urbanu otpornost.

Poboljšanje vidljivosti, razumijevanja i prihvatanja Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS) putem efikasnih i inkluzivnih komunikacijskih strategija

1.1.1. Specifični ciljevi

Svrha i Ciljevi

- Javna svijest
- Angažman
- Društvena prihvaćenost

Osnove Javne Svijesti

Ekološke, društvene
i ekonomske koristi

Jednostavna i
relevantna
komunikacija NbS
konceptata

Komunikacijske i
društvene vještine

Korištenje podataka
o utjecaju

Participativni dizajn i
aktivno učešće u dizajnu
i kreiranju

Metode
angažmana
javnosti

Planiranje i
strategija
komunikacije

Praktične
radionice i
koraci za
djelovanje

1.1.3. Metode participativnog dizajna i zajedničkog stvaranja za NbS

Metode participativnog i zajedničkog dizajna (ko-kreacija) za Rješenja zasnovana na prirodi (NbS)

odnose se na strukturirane, inkluzivne procese koji angažuju raznolike učesnike u zajedničkom planiranju, dizajniranju, implementaciji i održavanju NbS-a

Zainteresovane strane uključuju širok presjek društva kao što su građani, opštinski službenici, nevladine organizacije i privatni sektor.

Pristupi participativnog dizajna daju prioritet **transparentnosti, zajedničkom vlasništvu i lokalno prilagođenim rješenjima** kako bi osigurali društvenu prihvatljivost, pravednost i dugoročnu održivost Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS)

Ovaj model prepoznaje **znanje, vrijednosti i potrebe svih uključenih aktera** i ima za cilj izgradnju kolektivne odgovornosti i osnaživanja tokom cijelog životnog ciklusa Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS)

Uspješno učešće svih zainteresiranih strana zahtjeva primjenu specifičnih profesionalnih vještina i metoda

Nema prostora za improvizaciju – participacija i komunikacija moraju biti planirane

1.2. Ciljna publika

Općinsko osoblje, dizajneri/planeri, stručnjaci za komunikacije, edukatori, grupe u zajednici itd.

Osoblje lokalne samouprave koje radi u oblasti **komunikacije i djelovanja u zajednici**, te osoblje vezano za zaštitu okoliša i vode.

1.3. Ključni koncepti i definicije

**EFEKTIVNA
KOMUNIKACIJA**

**„STAKE HOLDERS”
I „RIGHTS-
HOLDERS”**

**PARTICIPATIVNI
UČESNIČKI
DIZAJN**

„KO-KREIRANJE”
*Aktivno učešće u
procesu planiranja ...*

1.3.3. Ključni koncepti i definicije

Efektivna komunikacija

Sposobnost jasnog i uvjerljivog prenošenja vrijednosti, funkcije i koristi NbS-a raznolikoj publici (građanima, kreatorima politika i privatnom sektoru) koristeći pristupačan jezik, narrative potkrijepljene podacima (data storytelling) i kulturološki rezonantne priče kako bi se potaknulo društveno prihvatanje i angažman.

Participativni dizajn

Proces zajedničkog planiranja koji aktivno uključuje lokalne dioničare, uključujući stanovnike, općinsko osoblje i civilno društvo, u oblikovanje rješenja zasnovanih na prirodi (NbS). On povećava relevantnost, vlasništvo i dugoročni uspjeh intervencija

KO-KREIRANJE

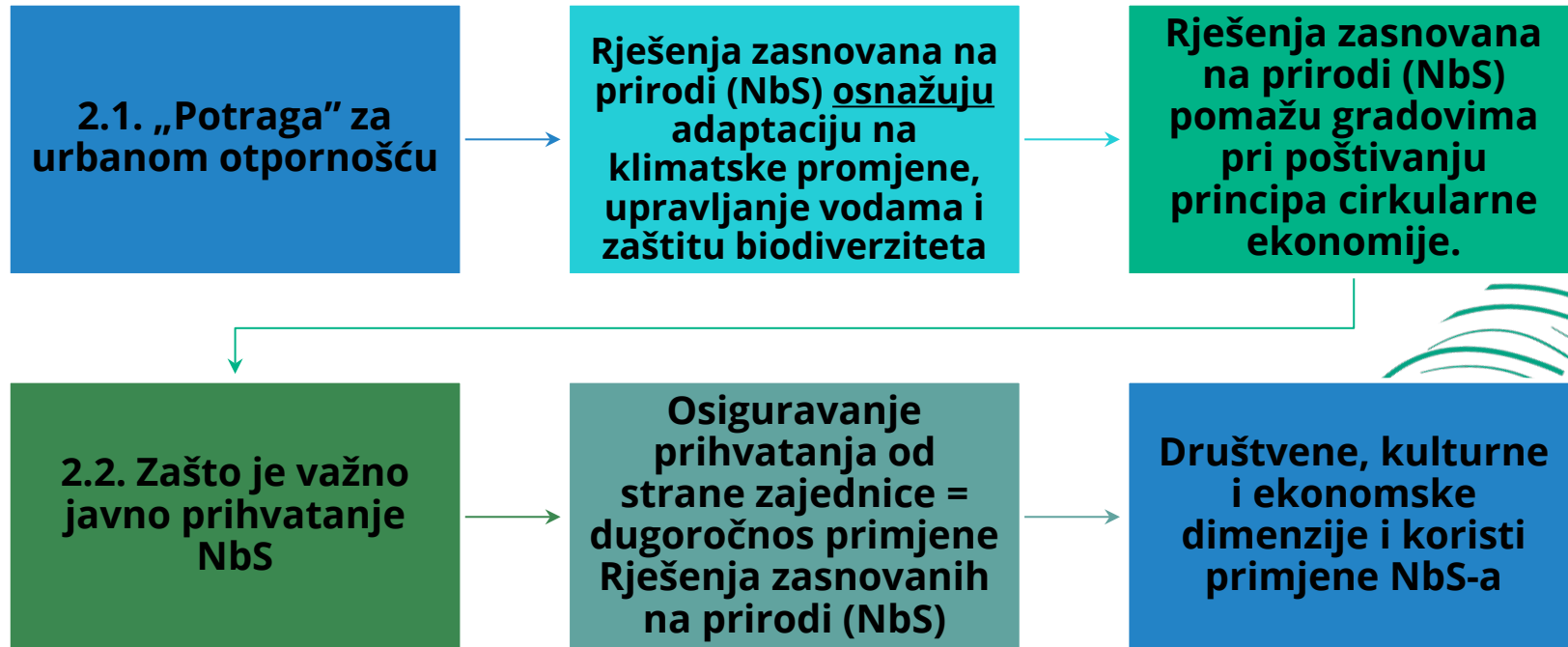

Dublji oblik participativnog angažmana gdje učesnici ne samo da doprinose idejama, već i dijele moć donošenja odluka u dizajnu, implementaciji i održavanju Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS). On usklađuje različite sisteme znanja i gradi međusobno povjerenje i posvećenost

2. Kontekst i relevantnost komuniciranja za primjnu *NbS-a*

2. Kontekst i relevantnost komuniciranja za primjenu NbS-a

2.1. Potraga za urbanom otpornošću

- Urbani šokovi poput toplotnih talasa, poplava i poremećaja u lancu snabdijevanja prijete gradovima.
- NbS omogućava ekosistemima da apsorbiraju te stresove, a istovremeno pruža „ko-benefite” ili dodatne koristi koje građani mogu osjetiti.
- NbS nudi urbanim okruženjima visok stepen otpornosti jer:

Rješenja zasnovana na prirodi (NbS) osnažuju adaptaciju na klimatske promjene, upravljanje vodama i zaštitu biodiverziteta.

Rješenja zasnovana na prirodi (NbS) pomažu gradovima pri poštivanju principa cirkularne ekonomije.

CLIMATE ADAPTATION AND ECOLOGICAL RESILIENCE

- Buffer storms
- Capture runoff
- Cool neighborhoods
- Protect grey infrastructure
- Increase effectiveness over time

CIRCULAR ECONOMY AND URBAN METABOLISM

Bio-composite materials made from local plant fibers

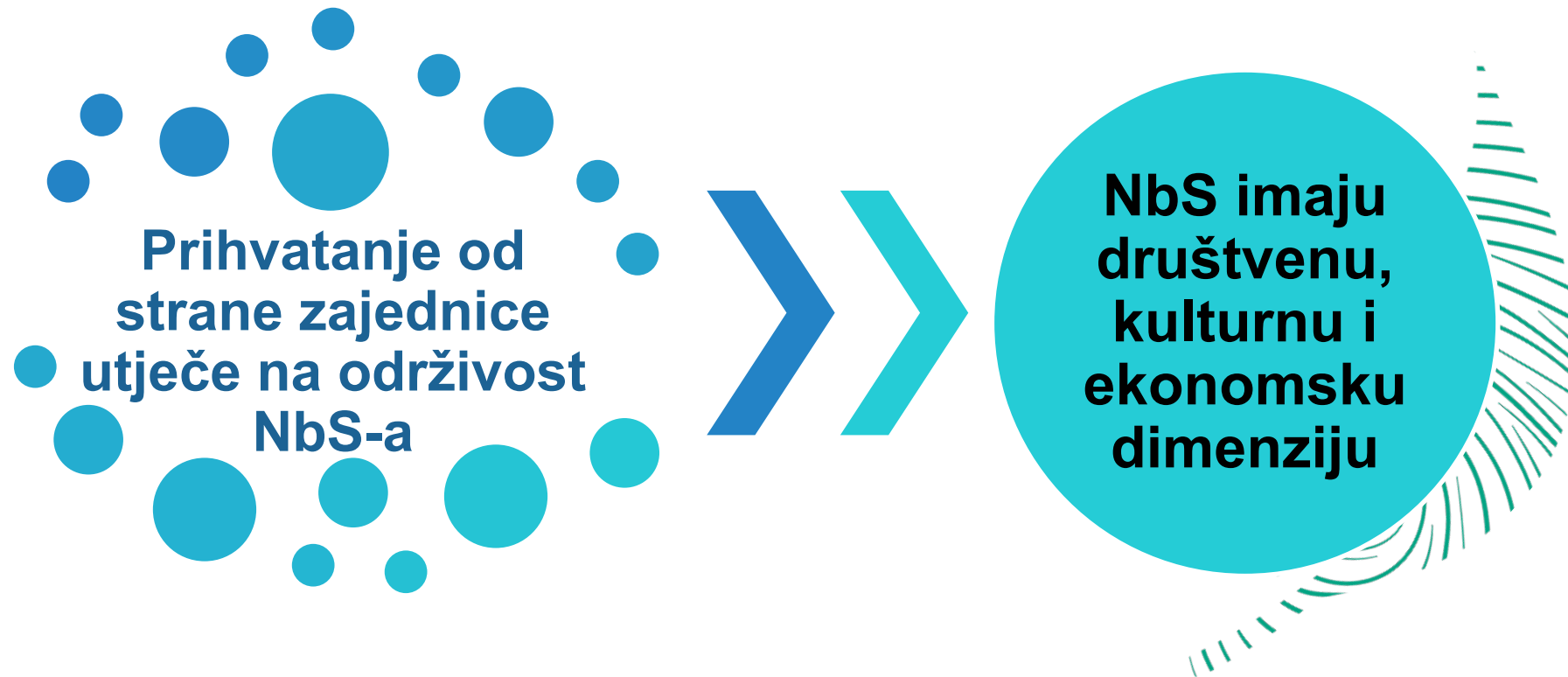

Align with European clean and circular economy objectives

- Reduce waste and resource inputs
 - Create local green jobs
 - Attract sustainable investment
- Align with European clean and circular economy objectives

Nbs

2.2. Zašto je važno javno prihvatanje

1

STEWARDSHIP MEANS STAYING POWER

- Lower vandalism rates
- More volunteer participation
- Stable local budget support

ADAPTIVE MAINTENANCE THROUGH COMMUNITY EYES

- Noticing blocked swales, invasive species supports city crews

COMMUNICATION TAKEAWAY:

Turn users into long-term stewards
with co-creation workshops.
plain-language signage + simple feedback apps

2

NBS DELIVER SOCIAL, CULTURAL AND ECONOMIC VALUE—NOT JUST ECOLOGICAL**SOCIAL & CULTURAL CAPITAL**

- Cultural events
- Exercise, recreation
- Intercultural exchange

LOCAL ECONOMIC LOOPS

- Raise nearby property values
- Support green-job creation
- Reduce healthcare costs

COMMUNICATION TAKEAWAY:

Frame NBS in everyday terms: *cooler homes, safer play areas, local jobs.*

BOTTOM LINE

2.2.3. Prihvatanje od strane zajednice garantuje dugovječnost NbS -a .

Podrška zajednice je oblik praktičnog osiguranja!

- Zeleni krovovi, kišne bašte ili zasadi moraju sazrijevati tokom decenija i imati trajan utjecaj.
- **Starateljstvo građana (Citizens Stewardship) znači trajnu snagu:** niži vandalizam, veći broj volonterskih sati i podrška stabilnijim općinskim budžetima.
- **Ekološko adaptivno održavanje** je kompleksno, jer su prirodni procesi manje predvidivi.
- **Angažovani susjedi djeluju kao 'oči'** koje rano uočavaju probleme ili brza propadanja, prosljeđujući podatke u realnom vremenu općinskim službama, te smanjujući troškove životnog ciklusa.

2.2.4. NbS nose društveni, ekološki, kulturni i ekonomski značaj

- **Rješenja zasnovana na prirodi (NbS) nose kulturnu vrijednost: mijenjaju imidž grada.**
 - Oni modificiraju pristup dizajnu i upravljanju izgrađenim okruženjem i mogu postati društveni i kulturni kapital.
- **NbS jačaju lokalni identitet.**
 - Zeleni koridori, parkovi uz obalu i zajednički vrtovi mogu postati mjesta za okupljanja, vježbanje i interkulturalnu razmjenu.
- **NbS jačaju lokalne ekonomske realitete.**
 - Oni mogu potaknuti cirkularnu ekonomiju koja zadržava vrijednost u lokalnom nivou.

A. Social & Cultural Capital

Cultural events

Recreation
and exercise

Intercultural
exchange

Identity
and community
cohesion

2.2.5. Jasna komunikacija NbS-a je važna

- **Profesionalno razumijevanje Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS)** može biti neujednačeno ili pogrešno vođeno standardnom praksom
- **Nerealna očekivanja i tvrdnje** u vezi s performansom, troškovima implementacije i životnim ciklusom mogu narušiti kredibilitet NbS-a.
- Javno razumijevanje višestrukih koristi NbS-a direktno je povezano s jazom **između namjere stručnjaka i percipirane vrijednosti od strane građana.**
- Odsustvo komunikacije **može ometati prihvatanje** i zaustaviti projekte.

2.2.6. Pripovijedanje pomaže komunikaciji o NbS-u

- **Koristite Pripovijedanje (Storytelling):** Ono povezuje tehničke inovacije s hladnijim ulicama, lokalnom egzistencijom i kvalitetom života, gradi koalicije potrebne za finansiranje i održavanje, pretvarajući inovativne pilot-projekte u mreže na nivou cijelog grada.
- **Krajnji zaključak** je da NbS nisu specijalistička ekologija, već svakodnevna rješenja za koja je svako odgovoran.
- Ovaj pogled **pomaže svakoj zajednici** da preuzme ulogu u potrazi za otpornim, kružnim gradovima i implementaciji NbS-a.

Storytelling Builds Ownership and Scale

Cooler streets

Local jobs

Public health

Parks and nature

PROFESSIONAL MISUNDERSTANDING CAN UNDERMINE NbS

Overestimated
performance

Underestimated
costs

Unrealistic
expectations

STORYTELLING BUILDS OWNERSHIP AND SCALE

Cooler streets

Local jobs

Public
health

Cooler streets

Local jobs

Parks and
nature in cities

PUBLIC PERCEPTION DRIVES PROJECT SUCCESS

Absence of
communication

Missed benefits
(cooling, safety,
jobs)

Stalled or
rejected
projects

Clear, engaging messages are essential to connect NbS to real-life benefits and foster public acceptance.

Jasna komunikacija prilagođena publici pretvara **apstraktnu klimatsku infrastrukturu u lako shvatljivu imovinu zajednice**. Javna podrška održava NbS finansiranim, održavanim i politički otpornim na duge staze

Istaknite svakodnevne koristi: hladniji domovi, sigurnije ulice, nova radna mjesta, predstavite Rješenja zasnovana na prirodi (NbS) kao neophodne mjere koje ublažavaju probleme i imaju ekonomski smisao, te izbjegavajte nišni (specijalistički) ekologizam.

Favorizujte **transdisciplinarnu saradnju, radionice ko-kreacije, grafički bogata vizualna objašnjenja**, signalizaciju na jasnom jeziku i aplikacije za povratne informacije koje pretvaraju građane u staratelje čiji se glasovi čuju u realnom vremenu.

2.2.8. Ključna poruka za komunikaciju o NbS-u

3. Javna svijest: Osnova za prihvatanje NbS-a

3. Javna svijest: Osnova za prihvatanje NbS-a

3.1. Pokretači javne svijesti

**PROFESIONALNI
STAVOVI**

**OBRAZOVANJE O
ŽIVOTNOJ
SREDINI**

LOKALNI MEDIJI

**KAMPANJE U
ZAJEDNICI**

- The Guardian je objavio priču o školi u Barceloni koja je u saradnji sa susjedima stvorila **zajednicu solarnih energija**.
- Priča je bila **dobro oglašena u lokalnim medijima** i na kraju je dospjela u međunarodnu štampu.
- **Lokalne priče mogu steći nacionalno i međunarodno** priznanje ako su dobro uokvirene narativom i interesom.

Support the Guardian Fund independent journalism with €12 per month [Support us →](#) [Print subscriptions](#) [Search jobs](#) [Sign in](#)

News Opinion Sport Culture Lifestyle

World Europe US news Americas Asia Australia Middle East Africa Inequality Global development

Barcelona

Barcelona school and residents create solar energy community

Council-supported project beginning on roof of school in Poble Nou could grow across the city

Stephen Burgen in Barcelona
Sun 24 Jul 2022 12:48 CEST

[Share](#)

The solar panels on the roof of Quatre Cantons secondary school supply power to the school and 30 surrounding households. Photograph: IES Quatre Cantons

A secondary school and a residents' association have teamed up with **Barcelona** city council to create a solar energy community with the capacity to grow - rooftop by rooftop - across large areas of the city.

- Šetnja s učenicima i nastavnicima Gimnazije Quatre Cantons kako biste razumjeli Sistem urbane drenaže (SUDS) i Biodiverzitet u gradu Barceloni. Ekološko obrazovanje na otvorenom je ključno.

Informišite kreatore priča blizu kuće: Popunite prazninu između tehničkih izvještaja i javnih mašta, priča koje pokazuju komšijama da NbS funkcioniра ovdje i sada, a ne samo u sjajnim brošurama.

Petlja odgovornosti: Kada novinari razumiju osnove NbS-a, **oni ističu uspjehe i neuspjehe u održavanju!** Negativne priče mogu se koristiti za održavanje pritiska za dugoročno očuvanje, ali budite spremni objasniti zašto stvari krenu po zlu..

Zdravlje je veliko pitanje: **Stavite javno zdravlje i dobrobit**, posebno djece i starijih osoba, u središte NbS-a i koristite međunarodne izvore za podršku djelovanju.

Ključna poruka za komunikaciju

Obezbijedite materijale za medije sa dobrom grafikom, posjetama lokacijama i podacima na jednostavnom jeziku kako bi lokalni mediji mogli prevesti NbS u narative zasnovane na mjestu s kojima se ljudi mogu povezati.

Ključna Poruka:

Javna svijest nije jedinstvena publika.
To je mozaik grupa:

Profesionalci

Učenici

Novinari

Komšije

Utjecaj:

Pretvara NbS iz tehničke opcije u
zajedničku građansku ambiciju.

Osigurava da NbS može izdržati
izborne cikluse i budžetske fluktuacije.

Uvid:

Efektivna komunikacija je prilagođena i
dvosmjerna.

Ona angažuje svaku grupu u skladu s njihovim
vrijednostima, jezikom i ulogom.

3.2. Mapiranje i razumijevanje zainteresiranih strana (dionika)

Projekti Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS) uspijevaju kada ih oblikuje **smisljena saradnja** s onima na koje projekat utječe ili koji mogu utjecati na njega, a ne samo ekološka i tehnička stručnost.

Zainteresiran strane uključuju **mozaik aktera**: stanovnike, preduzeća, nevladine organizacije za zaštitu životne sredine i kreatore politika — svaki s različitim nivoima utjecaja i izloženosti utjecajima projekta

Proces mapiranja dionika može se sprovoditi korištenjem različitih metoda, uključujući lokalno kontekstualno znanje, ankete, procese konsultacija i radionice

Ovaj pristup **pomaže transformisanju** Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS) iz tehničke intervencije u zajedničku građansku ambiciju ukorijenjenu u lokalnom kontekstu, sposobnu da izdrži i opstane izvan izbornih ciklusa i budžetskih ograničenja.

● Proces Analize zainteresirani strana u 4 Koraka

**MAPIRANJE
ZAINTERESIRANIH
STRANA - DIONIKA**

**KATEGORIZIRAJ
UTJECAJ I
INTERES**

**PROCIJENA
POTREBE ZA
ANGAŽMANOM**

**PRILAGODBA
STRATEGIJE
KOMUNIKACIJE I
UKLJUČIVANJA**

Mapiranje zainteresiranih strana: Grupiranje i analiza

- Prilikom mapiranja zainteresiranih strana, cilj je identificirati sve grupe koje bi **mogle utjecati na projekat** ili na koje bi **projekat mogao utjecati**.

- To su najčešće:

- **Stanovnici,**
- **Preduzeća,**
- **Nevladine organizacije za zaštitu životne sredine,**
- **Kreatori Politika.**

Steps in stakeholder analysis

Step 1: Identify your stakeholders

- Draw up a comprehensive list of all individuals and groups who may impact – or be impacted by – your project.
- Ensure all affected parties are recognized and duly considered.

Step 2: Understand your stakeholders

- Identify the issues that matter to them, along with their expectations and needs.

Step 3: Group your stakeholders

- Classify stakeholders according to their levels of interest and influence to strategically target your engagements.
- Identify how different groups interact and how those interactions may help or harm your interests.

Step 4: Evaluate your key stakeholders

- Identify stakeholders with the most interest and influence in your project.
- Identify potential risks, issues, or misunderstandings that could disrupt the project, and proactively address concerns to secure social acceptance and improve outcomes.

Stakeholder Groups

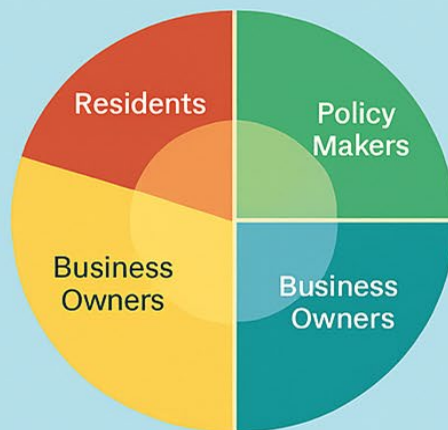
Residents

Environmental
NGOs

Policy Makers

Stakeholder Analysis

Stakeholder Influence

Stakeholder Analysis

- Identify stakeholders
- Categorize influence and interest
- Assess engagement needs
- Tailor communication and involvement strategies

Stakeholders are those who can influence or be influenced by an NBS project

Tailoring Messages

Societal
ChallengesDesign
at ScaleBiodiversity
Net-GainEconomic
FeasibilityInclusive
GovernanceBalancing
Trade-OffsAdaptive
Management

Sustainability

minstreaming

Dionik	Uokviri poruku... (<i>Hook the message to...</i>)	Praktični primjeri poruka (Teme u zagradama)
Stanovnici	Svakodnevni kvalitet života	"Ulično drveće će smanjiti ljetne temperature do 7 °C i smanjiti zagađivače koji izazivaju astmu." (Društveni izazovi, Neto dobit biodiverziteta).
Vlasnici preduzeća	Promet pješaka i ušteda troškova	"Zeleni zidovi privlače kupce i povećavaju maloprodajnu potrošnju; vrijednosti imovine u Liverpoolovom BID-u su porasle nakon ozelenjavanja." (Ekonomska racionalnost, Dizajn u razmjeru).
Ekološke NVO i građanske grupe	Ishodi staništa i građanski glas	"Park s močvarnim područjem obnavlja 3 ha staništa za ptice i nudi slotove za citizen-science monitoring." (Neto dobit biodiverziteta, Inkluzivno upravljanje).
Kreatori politika	Političke pobjede i budžetska logika	"Integracija NbS-a u kod za oborinske vode štedi X M € u nadogradnjama sive infrastrukture i sivim infrastrukturama." (Adaptivno upravljanje, Održivi glavni tok).
Lokalni mediji	Narativi s ljudskim interesom	"Obezbijedite komplete za štampu s vizualima prije/poslije i citatima stanovnika kako bi se tehnički podaci pretvorili u priče s kojima se publika može povezati." (Balansiranje kompromisa).

3.3. Prepreke ka prihvatanju NbS-a

**Nedostatak
vlasništva ili
početne podrške**

**Zabrinutost zbog
održavanja i
monitoringa**

**Skepticizam u
pogledu inovacija
i pouzdanosti**

**Vlastiti interesi i
društvena inercija**

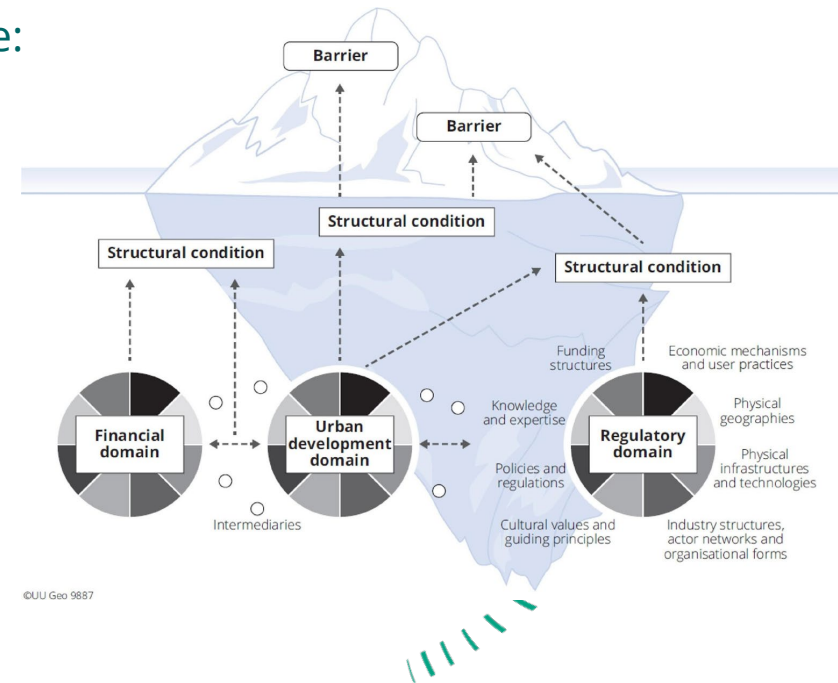
3.3.1. Stvarne Prepreke pri Implementaciji NbS-a

- Širok spektar potencijalnih prepreka uspješnoj implementaciji Rješenja zasnovanih na prirodi (NbS) može se pronaći u dostupnoj literaturi.

Glavne se mogu navesti u 3 različite kategorije:

- Fizičke
- Organizacione
- Znanje i informacije

Postoje dokazi i o složenijim preprekama!

©IUU Geo 9887

TK3 3.3.2. Prave barijere i uobičajene zablude o NbS-u

URWAN

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

Kategorija Prepreke	Primjeri
Fizičke	Dostupan prostor Kvalitet prostora
Organizacione	Međusektorska saradnja dioničara Model finansiranja i dugoročnost Zakonodavstvo, regulativa i politika
Informacione	Nedostatak vlasništva ili početne podrške Niska angažovanost/osnaživanje Zabrinutost zbog održavanja Zabrinutost zbog dugoročne održivosti Skepticizam prema inovacijama i pouzdanosti Razumijevanje niza koristi NbS-a Deficit razmjene znanja Lični interesi i društvena inercija NIMBYIZAM Vokabular javne svijesti

- Zablude su oblikovane:
 - **Kulturnim Normama**
 - **Izloženošću Informacijama**
 - **Estetskim Preferencijama**
 - **Individualnom Pogodnošću**

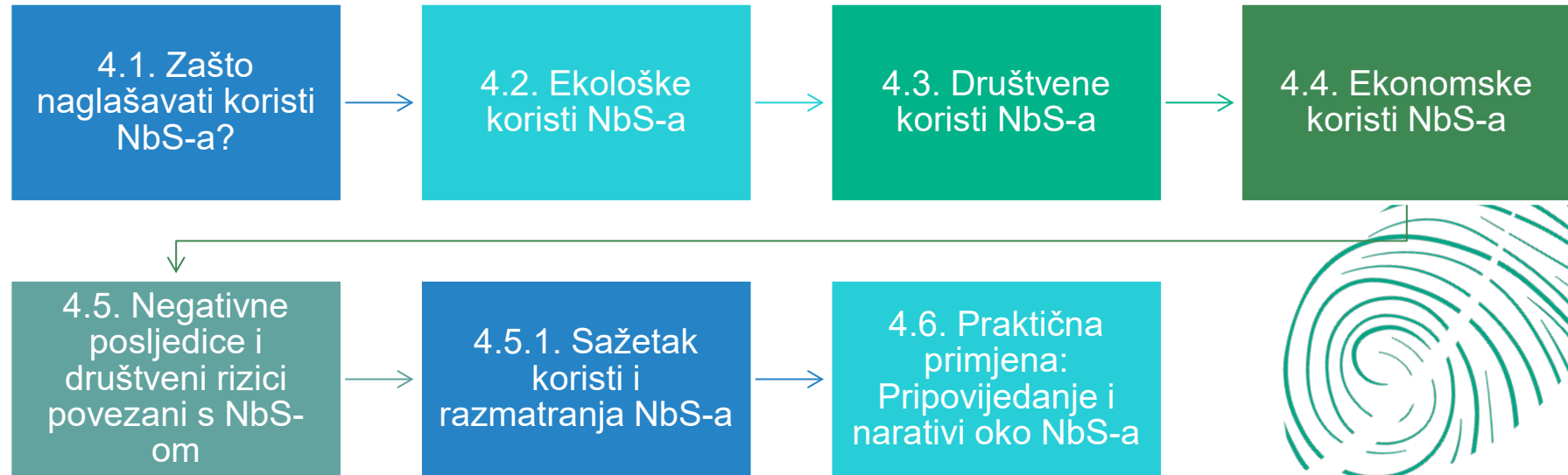

„NbS su preskupi“
„NbS privlače štetočine“
„NbS ne mogu funkcionirati u
našoj klimi“

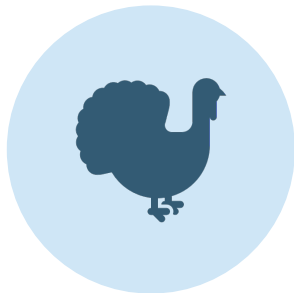
4. Predstavljanje ekoloških, društvenih i ekonomskih koristi NbS-a

4. Predstavljanje ekoloških, društvenih i ekonomskih koristi NbS-a

4.1. Zašto naglašavati koristi NbS-a?

**JAVNA SVIJEST JE MOST IZMEĐU
TEHNIČKIH RJEŠENJA I
DRUŠTVENOG PRIHVATANJA**

**NBS OBEZBJEĐUJU ZAJEDNIČKE
KORISTI KOJE SU U SKLADU S
VIŠESTRUKIM URBANIM CILJEVIMA
KOJI PODRAZUMIJEVUJU URBANO
POBOLJŠANJE**

**JAVNO PRIHVATANJE I
MEĐUSEKTORSKA PODRŠKA SE
POVEĆAVAJU SAMO KADA SE
KORISTI JASNO PREPORUČE I
POTKRIJEPE PODACIMA I
ARGUMENTIMA**

4.1.1. Koristi od NbS-a

Ekološke Koristi

Ublažavanje urbanog toplotnog ostrva

Krovna vegetacija snižava unutrašnju temperaturu za 4.2C

Ublažavanje poplava

Bioswale-ovi i propusno popločavanje smanjuju pikove olujnih voda

Poboljšanje kvalitete vode

Vegetativni sistemi filtriraju do 90%\$zagađivača

Društvene Koristi

Kohezija zajednice

Zajedničke bašte i renaturalizirani parkovi

Isplativost

Kontrola poplava močvarnim područjima\$2-5\$ puta jeftinije

Vrijednost imovine i turizma

Povećanje od \$5-20\%\$ u zelenijim područjima

Rizici i Negativne Posljedice

Pojačanje turizma

Turistička područja preopterećena

Komuniciranje NbS-a

Elementi pripovijedanja:

Fokusirano na mjestu -

Usmjereno na ljude - Orijentirano na budućnost

4.2. Ekološke koristi NbS-a

- **Ublažavanje Toplotnih Otoka:** Vegetacijske površine hlade gradove putem evapotranspiracije i sjenčenja. Zeleni krovovi mogu smanjiti unutrašnje temperature za 4.2°C tokom vrućih dana.
- **Ublažavanje Poplava:** NbS, poput bioswalesa i propusnih površina, zadržavaju kišnicu, smanjujući vršne tokove, ublažavajući rizike i poboljšavajući usklađenost s regulativom.
- **Poboljšanje Kvaliteta Vode:** Vegetacijski infiltracioni sistemi smanjuju zagađivače za do 90% prije nego što otjecanje dosegne prirodne vodotoke.

4.3. Društvene koristi NbS-a

- **Kohezija Zajednice:** Ponovno ozelenjena zelena područja poboljšavaju društvenu interakciju. Zajedničke bašte i parkovi vođeni zajednicom potiču inkluzivnost i osjećaj pripadnosti.
- **Javno Zdravlje:** Blizina zelenih prostora smanjuje mentalni stres, poboljšava kardiovaskularno zdravlje i povećava fizičku aktivnost. Studije pokazuju smanjenje mortaliteta do 12% u zelenijim kvartovima.
- **Prostori za Rekreaciju:** NbS pretvaraju neiskorištena područja u sigurna, multifunkcionalna i pristupačna okruženja u gustim urbanim tkivima s malo otvorenog prostora.

4.4. Ekonomske koristi NbS-a

- **Zeleni Poslovi:** Implementacija, održavanje i monitoring NbS-a generiraju zapošljavanje u urbanom šumarstvu, restauraciji pejzaža, ekološkom obrazovanju.
- **Troškovna Efikasnost:** NbS mogu smanjiti kapitalne troškove i troškove održavanja u odnosu na sivu infrastrukturu. Naprimjer, upravljanje poplavama putem močvarnih područja može biti 2–5 puta jeftinije.
- **Atraktivnost i Vrijednost:** NbS mogu povećati vrijednost nekretnina i turizma. Ulice oivičene drvećem mogu povećati vrijednost imovine za 5–20%.

Ekološke Koristi

Ublažavanje urbanog toplotnog ostrva

Krovna vegetacija snižava unutrašnju temperaturu za 4.2C

Ublažavanje poplava

Bioswale-ovi i propusno popločavanje

manjuju pikove olujnih voda

Poboljšanje kvalitete vode

Vegetativni sistemi filtriraju do 90% zagađivača

Ekonomске Koristi

Zelena radna mjesta

Urbano šumarstvo, održavanje, edukacija

Isplativost

Kontrola poplava močvarnih područja 2-5 puta jeftinije

Vrijednost imovine i turizma

Povećanje od 5-20% u zelenim područjima

Društvene Koristi

Kohezija zajednice

Zajedničke bašte, renaturalizirani parkovi

Javno zdravlje 12% manja smrtnost u zelenim područjima

Rekreacija

Multifunkcionalni prostori u gusto naseljenim mediteranskim gradovima

Rizici i Negativne Posljedice

Elementi pripovijedanja:

- fokusirano na mjesto
- usmjereno na ljude
- orijentirano na budućnost

Kanali

Komunikacije

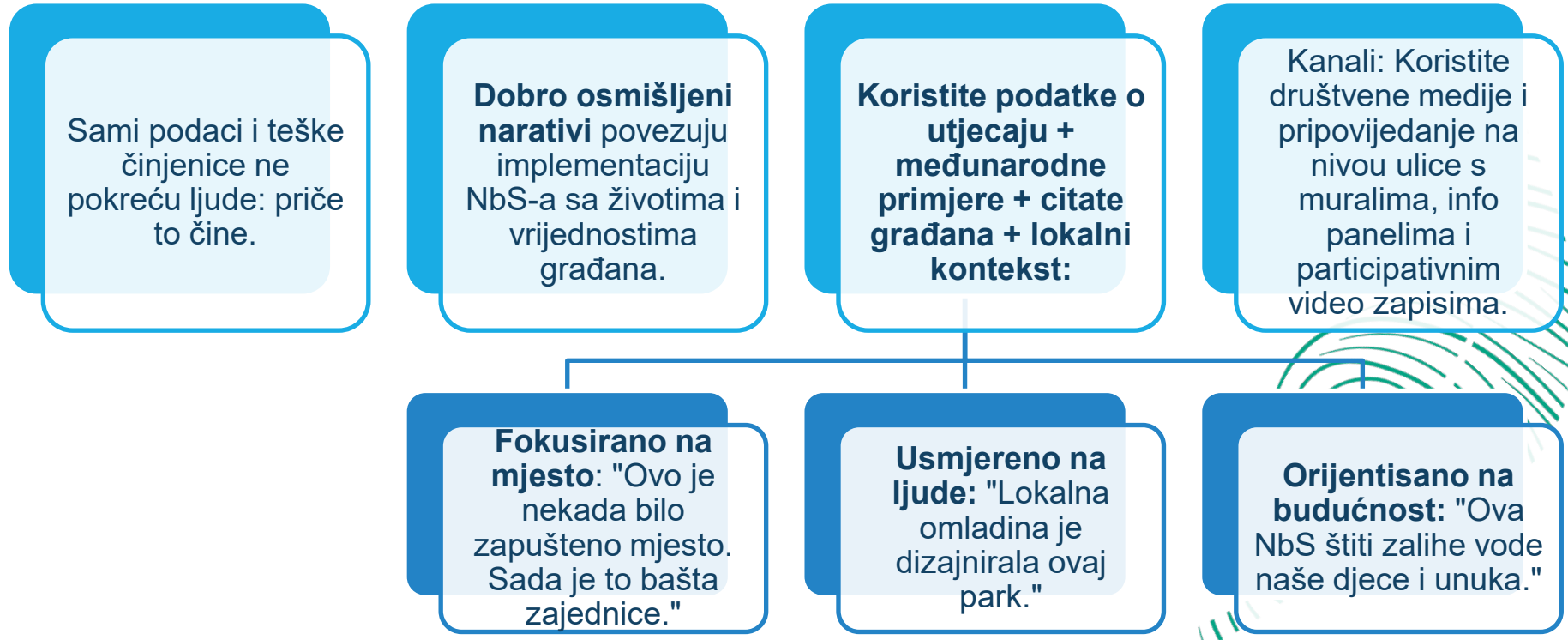
Društveni mediji

Murali - bilbordi

Informativne tablice

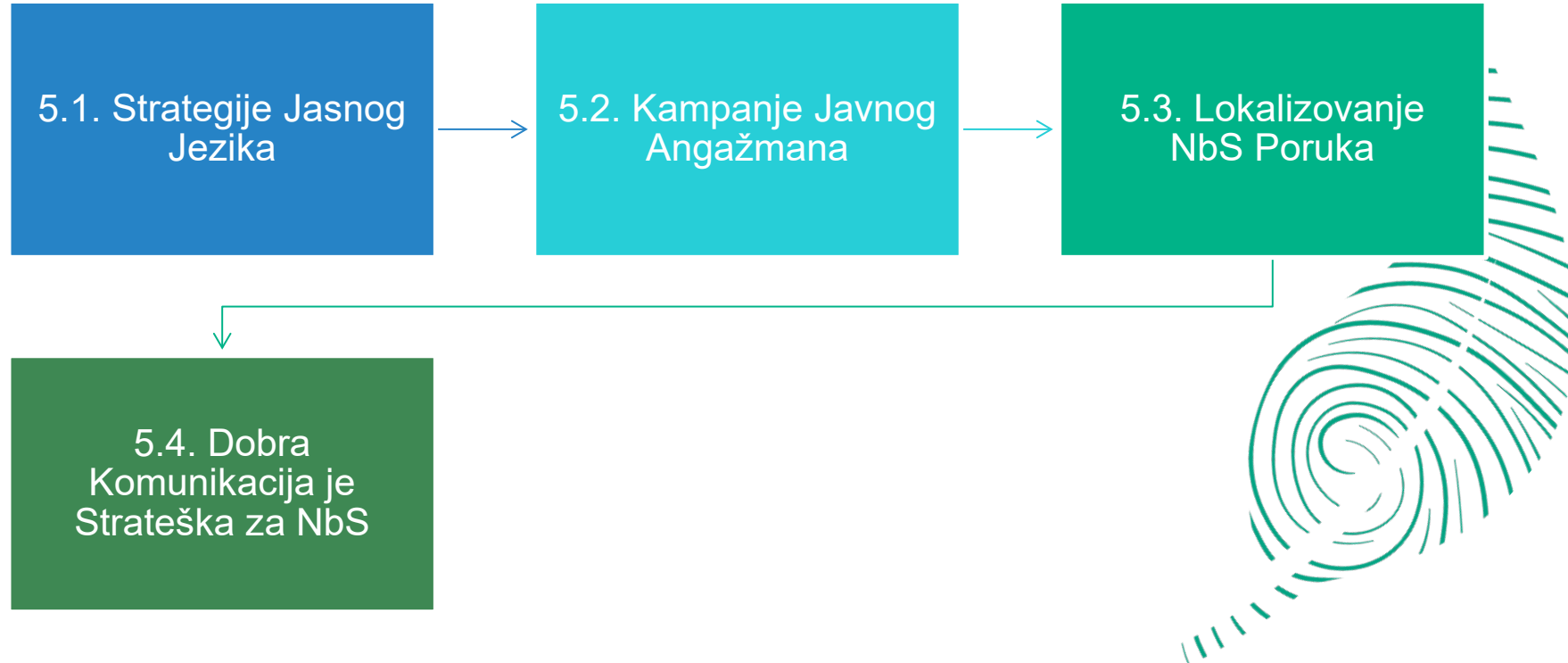
4.6. Praktična primjena: Pripovijedanje i narativi oko NbS-a

5. Jednostavno i relevantno komuniciranje NbS koncepta

5. Jednostavno i relevantno komuniciranje NbS koncepta

5.1. Strategije Jasnog Jezika

Šta je jasan jezik?

Bez žargona: Recite "kišna bašta" umjesto "bioretencijska ćelija".

Koristite glagole: "Čisti, usporava, ponovo koristi" umjesto "hidrološka regulacija".

Koristite metafore i analogije: "Gradovi kao spužve", "Zeleni zid je poput prirodnog filtera zraka."

Vizualni elementi pojačavaju jasniju komunikaciju

Vizuali su ključni: infografike, skice, jednostavne mape.

Koristite **slike prije/poslije** da demonstrirate utjecaj.

Koristite **Infografike** za prikazivanje podataka koje je teško vizualizovati: Mape temperature, Smanjeno otjecanje, Brojnost biodiverziteta, itd.

5.2. Kampanje Javnog Angažmana

**NbS SVIJEST
NIJE DOVOLJNA!**

**Moramo
ustpostaviti
dijalog!**

**Uključite se, ne
samo
informirajte!**

RADIONICE ZAJEDNICE

ŠKOLSKI PROGRAMI

ANGAŽMAN NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Neka NbS bude izgovor za učešće!

Source – Lorena Escuer

5.2.1. Kampanje za angažman javnosti

RADIONICE ZAJEDNICE

ŠKOLSKI PROGRAMI

ANGAŽMAN NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

- Mogu biti **kratki i neformalni** te se mogu održavati na javnim prostorima uz minimalne troškove.
- Ako imate prostor, napravite „**Zeleno pozorište**” ili „**NbS učionicu**” i održavajte događaje tamo.
- **Ciljajte na relevantnu javnost** u svakoj prilici, nemojte samo oglašavati radionicu.
- Pozovite **druge profesionalce i predstavnike zajednice** da pomognu u organizaciji.
- Napišite saopštenje za štampu **prije i poslije** i dodajte slike!

5.2.2. Kampanje za angažman javnosti

RADIONICE ZAJEDNICE

ŠKOLSKI PROGRAMI

ANGAŽMAN NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

- Prilagodite školske aktivnosti starosnim grupama.
- Preferirajte praktična **iskustva** i izbjegavajte predavanja za tinejdžere.
- Uključite **nastavnike** u pripremu radionica.
- **Proširite sadržaj** izvan vaših NbS interesa.
- Uključite posmatranje **oprašivača i botaničke** detalje.

Source - Lorena Escuer

5.2.3. Kampanje za angažman javnosti

RADIONICE ZAJEDNICE

ŠKOLSKI PROGRAMI

ANGAŽMAN NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

URWAN

Interreg
Euro-MEDCo-funded by
the European Union

Planirajte **redovnu proizvodnju** slika i tekstova za profile na društvenim mrežama.

Prilagodite **sadržaj platformama**: Instagram je najbolji za vizuale, LinkedIn za profesionalni angažman, itd.

Pozovite **Lokalne Influensere** na vaše događaje.

Kreirajte **specifične događaje** za influencersere.

Imenujte, označite (tag) i pohvalite konsultante, volontere i saradnike.

Priznanje uveliko pomaže u širenju (informacija).

Koristite dugoročne hashtagove koji su lokalno relevantni.

5.2.4. Kampanje za angažman javnosti

5.3. Lokalizovanje NbS Poruka

Kada komunicirate, istaknite **lokalna ekološka pitanja**.

Definišite skup pozitivnih vrijednosti koje **lokalno rezonuju**: zaštita zdravlja, održavanje prirodne baštine, itd.

Nisu sva NbS rješenja **jednako relevantna** za sve lokacije.

Povežite **nekoliko pitanja koja uključuju** ljude oko vašeg NbS-a: štedite vodu, poboljšajte biodiverzitet i pružite pogodnosti.

Suša, ublažavanje, prevencija poplava i kontrola zagađenja su osnovne teme: budite upoznati s relevantnim lokalnim podacima!

Uokvirite svoj narativ oko **specifičnih pitanja**: biodiverzitet, kvalitet vode, itd.

Govorite o **opasnostima i rizicima** i načinima kako ih minimizirati.

5.4. Dobra komunikacija je strateška za NbS

Prihvatanje NbS-a uveliko ovisi o razumijevanju i podršci javnosti i stručnjaka.

Efikasna komunikacija:

Sprečava nerazuman otpor.
Omogućava participativno upravljanje.
U skladu je s propisima EU i privlači finansiranje..

Lokalne samouprave su pouzdane veze između tehničkih rješenja i običnih ljudi.

**Komunikacija nije „soft“ dio NbS-a:
ona je struktura koja ga drži!**

6. Izgradnja komunikacijskih i društvenih vještina

6. Izgradnja komunikacijskih i društvenih vještina

6.1. Aktivno slušanje i kulturološka osjetljivost

- Razumijevanje različitih perspektiva, prevazilaženje otpora

6.2. Razumijevanje različitih perspektiva

- Razumijevanje različitih perspektiva, kulturne osjetljivosti i NbS-a

6.3. Rješavanje sukoba i izgradnja konsenzusa

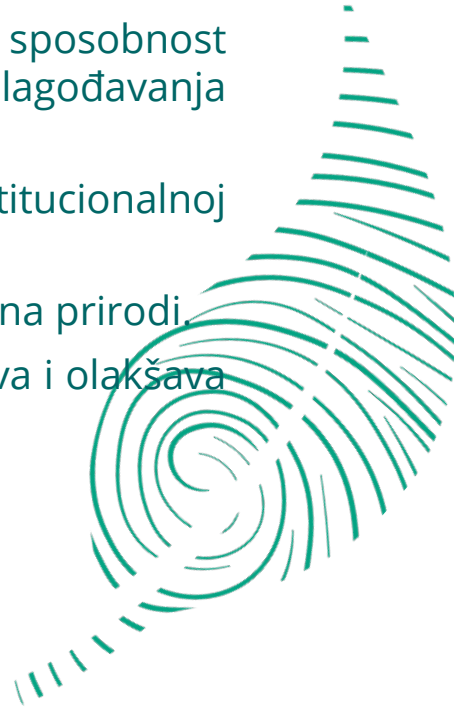
- Suočavanje s opozicijom, strategije pregovaranja, pronalaženje zajedničkog jezika

6.1. Aktivno slušanje i kulturna osjetljivost

● Zašto su društvene vještine ključne za NbS komunikaciju?

Oni promovišu **kulturnu i kognitivnu fleksibilnost**: sposobnost prepoznavanja i razumijevanja različitih kulturnih normi i prilagođavanja vlastitog razmišljanja i ponašanja u skladu s tim.

- **Mediterranski gradovi se razlikuju** po klimi, kulturi i institucionalnoj zrelosti.
- **Lokalno prihvatanje je ključno** za uspjeh rješenja zasnovanih na prirodi.
- **Aktivno slušanje gradi povjerenje**, pomaže u razbijanju mitova i olakšava djelovanje.
- **To zahtijeva osjetljivost** prema mišljenjima drugih ljudi!
- Sociološki uvid **osigurava da niko ne bude izuzet!**

6.2. Razumijevanje različitih perspektiva

● Razumijevanje različitih perspektiva

- Ljudi različito doživljavaju urbanu prirodu: stariji, mladi, migranti, radnici.
- Slušanje pomaže u otkrivanju otpora prije nego što eskalira.
- Koristite participativne alate za slušanje, radionice, ulične intervjuje, fokus grupe.

● Kulturna osjetljivost i NbS

- Kulturni identitet oblikuje način na koji se priroda doživljava.
- Neke zajednice mogu preferirati ukrasnu vegetaciju u odnosu na divlju.
- Neke društvene grupe mogu ozelenjavanje smatrati korakom unazad.
- Poštovanje tradicije podstiče prihvatanje: nemojte "nametati" zelenilo.

6.3. Rješavanje sukoba i izgradnja konsenzusa

Suočavanje s opozicijom NbS-u

- Prepoznajte i potvrdite zabrinutost (npr. sigurnost, štetočine, troškovi održavanja).
- Izbjegavajte polarizirajuće termine poput „greenwashinga“
- Koristite formate dijaloga koji potiču empatiju: krugove, šetnje s mapom.

Pregovaranje i pronalaženje zajedničkog jezika

- Izrazite koristi jezikom koji je važan za svaku grupu (npr. poslovi, ljepota, uštede).
- Koristite korake za izgradnju konsenzusa: slušajte, preoblikujte, predložite zajedničke dobitke.
- Metode zajedničkog stvaranja osiguravaju lokalno vlasništvo i jednakost usluga ekosistema.
- Po potrebi angažujte treće strane kao medijatore.

7. Korištenje Podataka o koristima NbS-a za jačanje komunikacije

7. Korištenje Podataka o Utjecaju za Jačanje NbS Komunikacije

7.1. Svrha Komunikacijskih Indikatora

Potrebni su da bi razumjeli da li poruke NbS-a:

- Dopiru do prave publike
- Mijenjaju percepcije ili ponašanja
- Izgrađuju povjerenje i angažman
- Pomažu u osiguravanju dugoročne podrške i replikacije

Nedostatak resursa!

- Male općine mogu koristiti jeftine pokazatelje poput anketa i obrazaca za povratne informacije zajednice.

- **Bolje imati nešto podataka nego nikakvih/ništa!**
- **Prikupite što više podataka!**
- **Koristite „Dimenzije indikatora“ da biste razumjeli svoje podatke.**
- **Podaci se mogu prikupljati na nekoliko načina!!**
 - Jednostavne online ili papirne ankete prije i poslije kampanje
 - Kutije za povratne informacije na događajima ili u općinskim zgradama
 - Intervjui sa zainteresiranim stranama ili fokus grupe
 - Liste prisutnih i obrasci za sudjelovanje
 - Praćenje medija (npr. korištenje Google Alerts ili lokalnih servisa za objavljivanje članaka)
 - Nadzorne ploče za analitiku društvenih medija (Facebook Insights, X/Twitter Analytics)

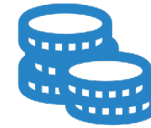
7.2. Definisanje Relevantnih Indikatora

Ekološki / Okolinski

Društveni

Ekonomski

- **Okoliš:** Broj kvadratnih metara ili hektara dodanih zelenih površina.
- **Društveni:** Broj preduzeća i domova oštećenih od poplava.
- **Ekonomski:** Troškovi NbS intervencije, npr. zeleni krovovi i bioretencijske ćelije.
 - Pokazatelj: Izbjegnuti direktni i indirektni troškovi štete od poplava.
 - Primjer: 28,7 miliona eura godišnje u Barceloni

Smanjenje temperature vazduha

Smanjenje površinske temperature

Prisustvo CO₂ i NO_x / hektar

Pokazatelji okoliša: Zdravlje i blagostanje

Analiza troškova i koristi: Ekonomski trošak NbS intervencije se analizira u odnosu na njene koristi. Svaka NbS intervencija se može uporediti kako bi se odlučilo koja je najbolja opcija.

Ovo se također može izraziti kao omjer **koristi i troškova** (BC omjer) gdje se korist kvantificira (npr. milimetri apsorbirani ili spriječeni tretman otpadnih voda) u odnosu na troškove svake NbS intervencije.

Svaka opcija se procjenjuje godišnje prema tome koliko je njen omjer veći od 1. Zelena/plava infrastruktura imala je **najveće koristi** u scenariju događaja koji se javlja jednom u 100 godina u studiji iz Osla, u iznosu od 26,81 miliona norveških kruna (2,25 miliona eura).

STOCKS

Natural capital

FLOWS

Ecosystem services

VALUEBenefits to business
and society**SOLUTIONS**Meeting needs and
building resilience**NEEDS**Challenges facing
business and society**WE VALUE
NATURE**wevaluenature.eu
@WeValueNature

MANAGEMENT & PROTECTION

NATURAL CLIMATE SOLUTIONS

ECO-DISASTER RISK REDUCTION

NATURAL/GREEN INFRASTRUCTURE

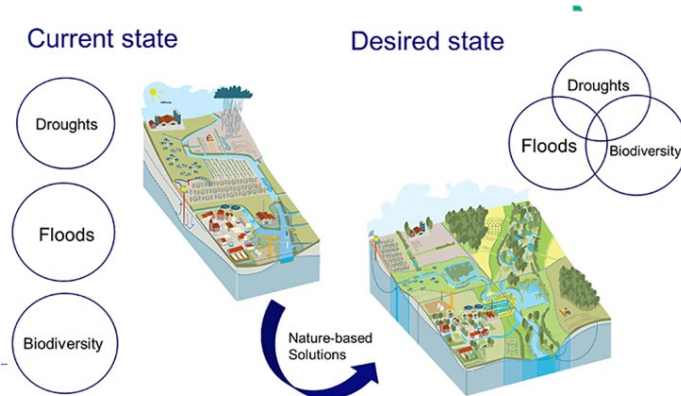
**NATURE-BASED
SOLUTIONS**

- protect, sustainably manage and restore natural or modified ecosystems
- address societal challenges effectively and adaptively
- provide human well-being and biodiversity benefits

Prevođenje Podataka u Angažujuće Poruke

● Infografike, grafikoni i demonstracije prije/poslije

- Koristite vizualna poređenja **prije/poslije** koja prikazuju raskrscopicu koja je sada džepni park.
- Ispričajte priču kako SUDS-ovi funkcionišu pod zemljom i kako su povezani s gradom.
- Infografike koje upoređuju NbS i sivu infrastrukturu ROI..
- Vizualna objašnjenja dopiru do **šire publike**.
- Koristite grafikone i grafiku za prikaz rezultata i složenih odnosa.

Way forward:

1. Improve process understanding
2. Work at landscape scale
3. Improve integrated modelling and upscaling
4. Use a consistent set of indicators for evaluation

Komuniciranje Nesigurnosti i Ograničenja

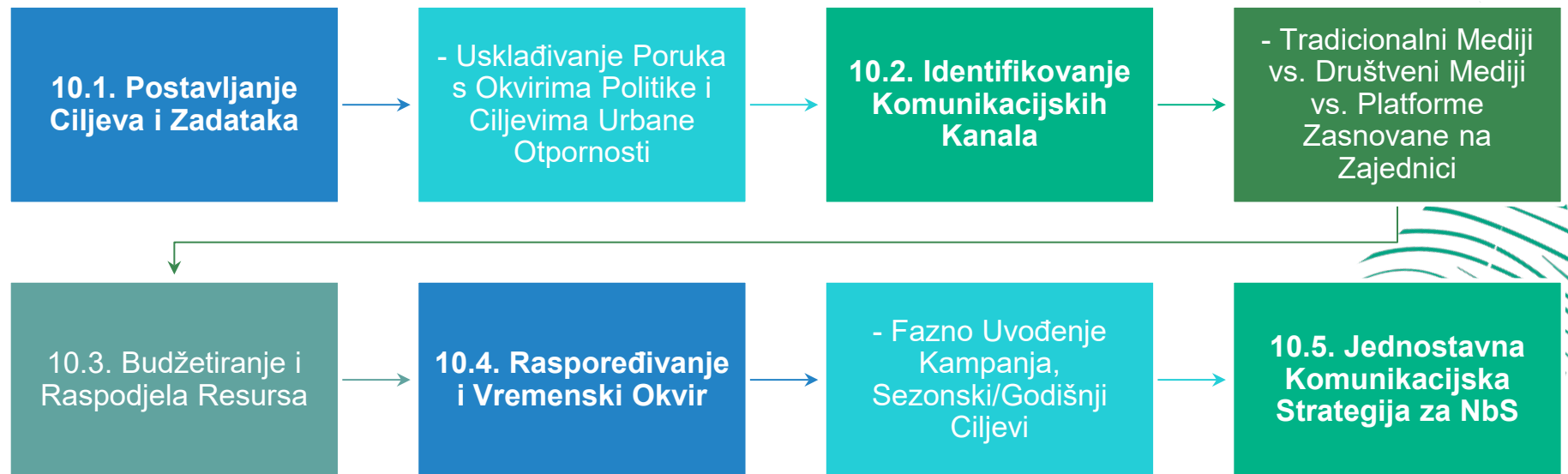
- **Budite iskreni o tome šta znamo, a šta ne znamo.**
- **Zašto je to važno:**
 - Gradi povjerenje kada komunicirate transparentno.
 - Razgovor o prošlim iskustvima s neuspjelim dizajnima izaziva osjećaj bliskosti kod slušatelja.
 - Pomaže u upravljanju očekivanjima o ekološkim vremenskim okvirima i varijabilnosti.
 - Podstiče adaptivno upravljanje: „prati, uči, prilagođavaj se.“
- **Pretvorite neizvjesnost i ograničenja u narativ o učenju...**

8. Planiranje komunikacije i razvoj strategije

8. Planiranje komunikacija i razvoj strategije

8.1. Postavljanje Ciljeva i Zadataka

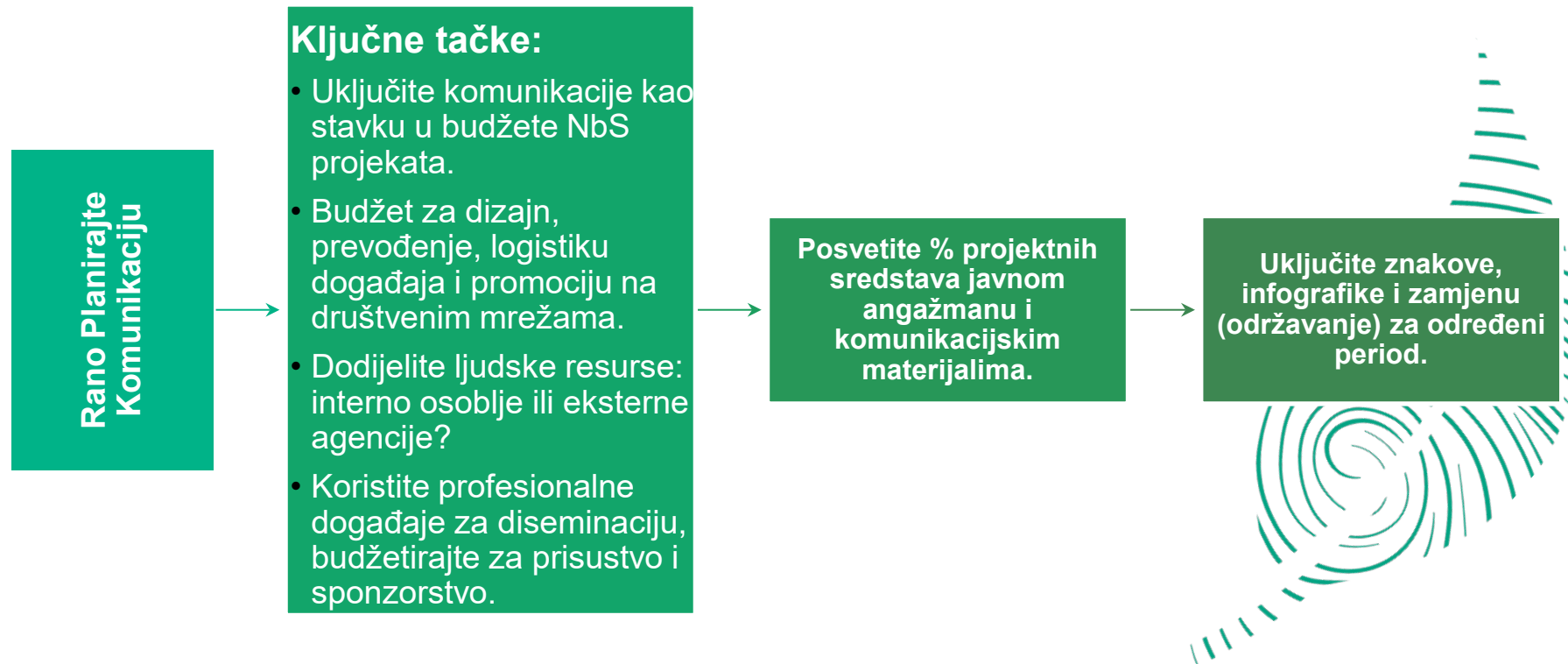

8.2. Identifikovanje Komunikacijskih Kanala

- Odaberite prave kanale!
- Tradicionalni mediji u odnosu na društvene medije u odnosu na platforme zasnovane na zajednici.

Tip Kanala	Primjeri	Prednosti	Kada koristiti
Tradicionalni Mediji	Lokalni novinski listovi, radio, TV	Širok doseg, Kredibilitet	Za objavljivanje prekretnica ili pokretanje projekata
Društveni Mediji	Facebook, Instagram, X (Twitter), Linked In	Angažujući, interaktivni, doseg do mladih, Profesionalci	Za kontinuirano pripovijedanje, vizuale, publikacije
Zasnovani na Zajednici	Javni sastanci, posjete školama	Zasnovani na povjerenju, Lokalno utemeljeni	Za ko-kreiranje i edukativne kampanje

8.3. Budžetiranje i Raspodjela Resursa

8.4. Raspoređivanje i Vremenski Okvir

Komunicirajte u Fazama! Ne ostavljajte komunikaciju za kraj!

Primjer Fazne Kampanje

Prije Implementacije – Kreirajte interes (npr. sesije sukreiranja)

Tokom Izgradnje – Transparentnost (npr. objasnite smetnje)

Nakon Završetka – Proslava (npr. događaj pokretanja, svjedočanstva)

Kontinuirano – Postavite Ciljeve, Monitoring, Pripovijedanje, Edukacija

Profesionalni Događaji – Držite predavanja, prisustvujte konferencijama i predstavljajte postere na Simpozijima tokom cijelog procesa.

Koristite sezonske prozore: Sadnja drveća = Jesen; Adaptacija na toplotu = Proljeće; Zaštita od poplava = Zima.

8.5. Jednostavna Komunikacijska Strategija za NbS (8 taktika)

Dijelite svoj radni proces

Edukujte druge o temi koju ste riješili

Javno proslavite svoje pobjede

Dijelite svjedočanstva od ljudi koji su radili s vama

Pokažite kako rješavate svoje probleme

Dijelite svoje ideje

Budite pristupačni i autentični

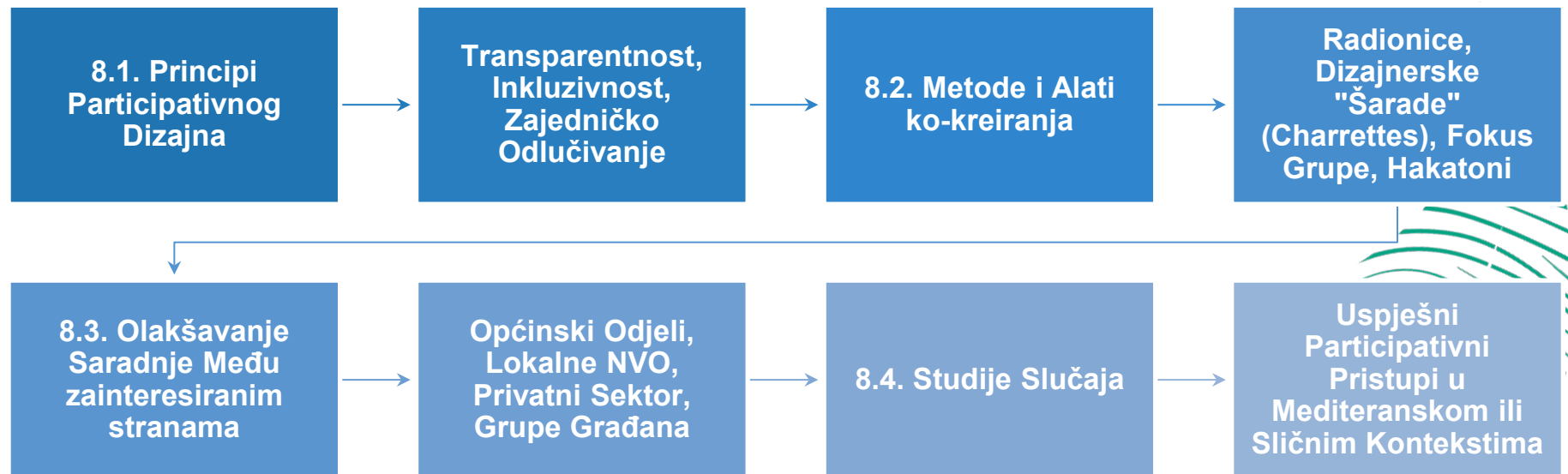
Besplatan savjet: Priznajte Rad Ljudi

9. Participativni Dizajn i zajedničko stvaranje za diseminaciju informacija o NbS-u

9. Participativni Dizajn i Sukreiranje za Širenje NbS-a

9.1. Principi Participativnog Dizajna

1. Transparentnost

Dijelite ciljeve, procese i ograničenja od samog početka.

Izgradite povjerenje jasnom komunikacijom o ulogama, finansiranju i vremenskim rokovima.

2. Inkluzivnost

Aktivno uključite marginalizirane, nedovoljno zastupljene i raznolike glasove.

Koristite prilagođene pristupe za različite društvene grupe, uključujući mlade i starije osobe.

3. Zajedničko Odlučivanje

Izađite iz okvira konsultacija ka istinskom sukreiranju.

Dopustite zajednicama da utiču na prioritete i elemente dizajna.

Mediterranski gradovi su raznoliki po veličini, kulturi i upravljanju, a imaju koristi od **inkluzivnog planiranja**.

Društvena prihvaćenost **nije automatska**.

Participativni dizajn pomaže da se osigura **dugoročna prihvaćenost** i briga o NbS-u.

Aktivni angažman adresira društvene, političke i ekonomske prepreke usvajanju NbS-a.

9.2. Metode i Alati ko-kreiranja

Metoda	Namjena	Primjer upotrebe
Radionice	Istraživanje lokalnog znanja, pokretanje dijaloga	Dizajn NbS-a na nivou susjedstva (kvarta)
Dizajnerske multidisciplinarne radionice	Kolaborativno kratkoročno intenzivno planiranje	Planiranje zelenih koridora ili džepnih parkova
Fokus Grupe	Dubinsko istraživanje percepcija, potreba i kompromisa (trade-offs)	Razumijevanje otpora ponovnoj upotrebi vode
Hakatoni	Crowdsourcing kreativnih, tehnološki omogućenih rješenja	Rješenja za urbano ozelenjavanje koje predvodi omladina

Gdje početi?

- Razviti čvrstu viziju za željeno područje i NbS koristeći vizualne prikaze.
- Kreirati čvrst strateški plan za testiranje u javnosti. Odbiti ako je potrebno.
- Napraviti novi plan za postizanje dogovora o novoj viziji i strategiji.
- Podijeliti novu strategiju na upravljive faze i odabrati pilot projekat.

Testirajte rješenje tamo gdje neuspjeh neće biti toliko relevantan!

- Obavezno od samog početka navedite poziciju finansiranja!
- Ako nema dostupnih sredstava, nemojte stvarati lažna očekivanja!

9.3. Olakšavanje Saradnje Među zainteresiranim stranama - iskustva

Općinska odjeljenja

- Integrirajte svijest o NbS-u u planiranje, mobilnost, stanovanje i usluge.
- Koristite međuresorne radne grupe (npr. SUDS komisija u Barceloni).

Lokalne NVO

- Iskoristite veze zajednice zasnovane na povjerenju uz dijeljenje informacija.
- Omogućite lokalno obrazovanje, upravljanje i praćenje.

Privatni sektor

- Saradnja s kompanijama za nekretnine, turizam i komunalne usluge.
- Sufinansiranje NbS-a kao što su zeleni krovovi ili zajednički vrtovi.

Grupe građana

- Osnažiti susjedska vijeća, omladinske grupe i udruženja starijih osoba.
- Ugraditi dobro osmišljeno pripovijedanje i kulturni identitet u NbS.

9.4. Start Park: Metoda zajedničkog dizajniranja

Principi

- Prilagođavanje klimatskim promjenama
- Otporne zajednice
- Zajedničko dizajniranje i razmišljanje
- Zeleno-plava infrastruktura (GBI)
- Kontinuirana promjena
- Gamifikacija

Co-design and
design Thinking

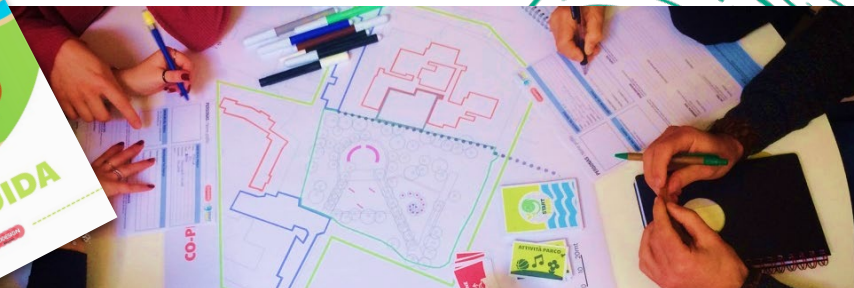

Branded kit
(START
PARK/URWAN)

Licence Creative
Common

svi.med.
centro euromediterraneo
per lo sviluppo sostenibile ETS

10. Metode za javnu analizu, angažman i saradnju

10. Metode za javnu analizu, angažman i saradnju

10.1. Ključne Participativne Metode

10.2. Anketni Alati i Mapiranje Dioničara

10.3. Društveni Mediji i Digitalne Platforme

- Online Ankete, Vebinari, Virtuelni Sastanci Gradske Vijećnice

10.4. Tehnike Angažmana Uživo

- Ulični Štandovi, Sastanci Gradske Vijećnice, Događaji "Otvorenih Vrata"

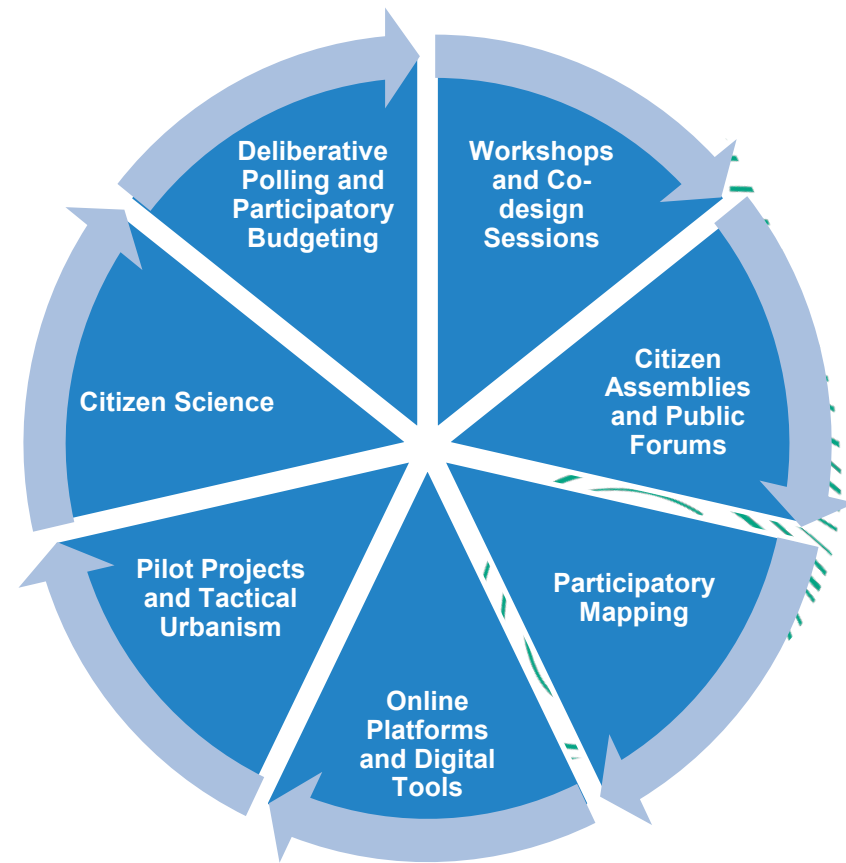
10.5. Procjena Rezultata Angažmana

- Povratne Petlje, Ankete Nakon Događaja, Naučene Lekcije

10.1. Ključne Participativne Metode

- Postoji niz ključnih participativnih metoda koje se obično koriste u urbanističkom i pejzažnom planiranju.
- Ove metode se obično primjenjuju za specifične primjene.
- Obično ove metode mogu djelovati kao participativni i ko-kreativni alati, a istovremeno djeluju kao alati za anketiranje i mapiranje dionikačara

Participatory Methods in Urban SbN Planning

Experiences and tools for inclusive co-creation and participation

Workshops and Co-design Sessions

Engaging
stakeholders
in collaborative
planning
activities

Citizen Assemblies and Public Forums

Gathering
residents to
discuss and
deliberate on
issues

Participatory Mapping

Collecting
spatial data
through
community
mapping

Online Platforms and Digital Tools

Testing
temporary
interventions
before upscaling

Citizen Science

Collecting
environmental
data by
volunteers

Deliberative Polling and Participatory Budgeting

Decision-making
through
structured
engagement

Ključne Participativne Metode: Komplet alata za hibridno učešće, Barcelona, Španija

Hibridna participativna strategija. Barcelona kombinuje digitalnu platformu, Decidim.Barcelona, sa direktnim angažmanom kako bi se osiguralo da niko ne bude zapostavljen.

- Ova platforma otvorenog koda je prostor za predlaganje ideja i praćenje njihove implementacije, osiguravajući transparentnost i odgovornost.
- Grad pruža jasne puteve građanima da pokrenu vlastite participativne procese.

Online
Platforme i
Digitalni Alati

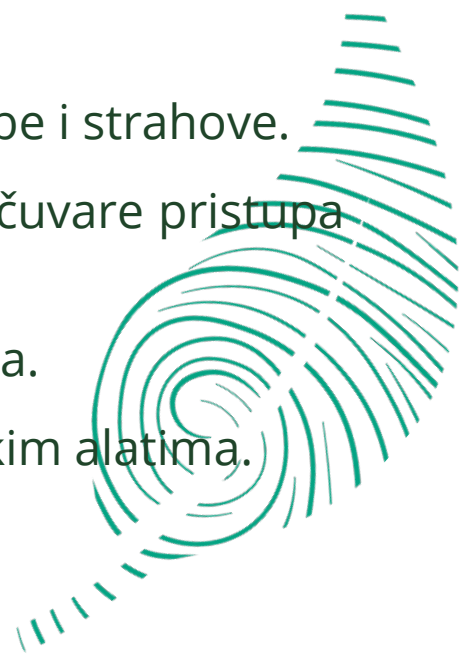

Angažovanje
građana
putem web
aplikacija.

Example:
Decidim,
Barcelona

Alati

- **Participativne metode:** steći opće razumijevanje zainteresiranih strana.
- **Direktne ankete:** specifično razumjeti percepcije, potrebe i strahove.
- **Participativno mapiranje:** identificira utjecajne osobe, čuvare pristupa i nedovoljno zastupljene grupe.
- **Specifični alati:** SWOT matrica i analiza društvenih mreža.
- **Digitalne platforme:** integrirati mapiranje s demokratskim alatima.
- **Kombinirati kvantitativne i kvalitativne metode!**

10.3. Društveni Mediji i Digitalne Platforme - Primjeri

- **Koristite različite kanale za različite svrhe**
 - Društvene mreže: Facebook, Instagram, Telegram
 - Prednosti: doseg, brzina, povratne informacije
 - Ograničenja: digitalni jaz, rizik od dezinformacija
- **Digitalni alati za učešće**
 - Online ankete: brzi uvidi za rano uključivanje
 - Webinar i **Virtual Town Halls**: dubinski dijalog u stvarnom vremenu
 - Prednosti: Interaktivno i u stvarnom vremenu
 - Ograničenja: jaz u učešću
- **Institucionalne digitalne platforme**
 - Decidim.Barcelona: platforma za pune participativne cikluse
 - Pratite prijedloge, komentare, glasove, napredak.
 - Transparentan i sljediv sistem.

Online Platforme i Digitalni Alati

Prikupljanje
povratnih
informacija i
ideja digitalnim
sredstvima.

Decidim
(Barcelona)

Deliberativno Anketiranje i Participativno Budžetiranje

Prikupljanje
informisanih
inputa i
budžetskih
preferencija od
građana.

Decidim: budgets
participatius
(Barcelona)

10.4. Tehnike Angažmana Uživo

● Ključne metode: Pilot projekti, Ulični štandovi, Sastanci u gradskoj vijećnici, Događaji "Dan otvorenih vrata"

- Pilot projekti: omogućiti stanovnicima da "iskuse" promjenu prije potpunog uvođenja.
- Sastanci u gradskoj vijećnici: strukturirani dijalog, međusektorska razmjena.
- Dan otvorenih vrata: interaktivne instalacije, vježbe vizioniranja.
- Ulični štandovi: neformalni, pristupačni, visoke vidljivosti.

- Kombinujte sa šetnjama u zajednici, pričanjem priča, taktilnim modelima.
- Direktan dijalog podstiče razgovor, ali može stvoriti trenje (frikciju).
- Koristite i tehničke brifinge i neformalnije, kreativne događaje.
- Ograničenja: Piloti mogu poći po zlu i generirati vrlo negativnu medijsku pokrivenost; razmjene mogu biti otete od strane političkih aktivista.

11. Sažetak i ključne poruke

11.1. Sažetak ključnih zaključaka

TK3

Hvala vam na pažnji

